

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie z powództwa A. Z. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r.:

1. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz A. Z. kwotę 25.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 kwietnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,
2. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz A. Z. kwotę 1.879 zł z odsetkami:
 - ustawowymi od dnia 27 kwietnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, liczonymi od kwoty 379 zł,
 - ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 września 2017 r. do dnia zapłaty, liczonymi od kwoty 1.500 zł,
3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie,
4. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz A. Z. kwotę 2.917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
5. nakazał pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 1 824,27 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w części tj. w zakresie pkt. 1, 2, 4 i 5 w zakresie przewyższającym zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 21.700,00 zł tytułem zadośćuczynienia (z uwzględnieniem okoliczności, iż powódka otrzymała na etapie likwidacji 6.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia = 25.000,00 zł wyrok + 6.000,00 zł likwidacja = 31.000,00) tj. co do kwoty 9.300,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty (tj. pkt. 1 wyroku), zasądzającym od pozwanego na rzecz powódki odsetki od kwoty 25.000,00 zł od dnia 27 kwietnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetki za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 13 listopada 2017 r. (pkt. 1 wyroku), zasądzającym od pozwanego na rzecz powódki kwotę przewyższającą 265,00 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami tj. co do kwoty 114,00 zł (pkt. 2 wyroku tiret pierwszy) zasądzającym od pozwanego na rzecz powódki kwotę przewyższającą 1.050,00 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami tj. co do kwoty 450,00 zł (pkt. 2 wyroku tiret drugi) w zakresie rozstrzygającym o kosztach procesu.

Pozwany wydanemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., mające wpływ na błędne ustalenie stanu faktycznego, poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów wyznaczonej logicznym rozumowaniem i zasadami doświadczenia życiowego oraz nierozważenie wszystkich okoliczności niniejszej sprawy, polegające na obdarzeniu wiarą jedynie części opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych - mgr A. J. z dnia 3 lutego 2017 r. i przyjęciu, że zachowanie Powódki, wbrew wnioskowi wpływającym z przedmiotowej Opinii, nie miało żadnego wpływu na zdarzenie z dnia 13 sierpnia 2007 r. podczas gdy ze sporządzonej przez biegłego opinii *expressis verbis* wynika, iż:
 - a. przeprowadzone badania nie wykazały, aby kierujący samochodem D. (...) przekroczył dozwoloną prędkość w miejscu zdarzenia (tak: punkt 6.2 Wniosków Opinii - s. 14),
 - b. na podstawie analizy akt sprawy II C 408/13 oraz wykonanych obliczeń można wskazać, że piesza weszła na jezdnię drogi w bezpośredniej odległości przez jadącym samochodem marki D. (...), a kierujący poruszający się przedmiotowym samochodem nie miał technicznej możliwości zatrzymania pojazdu przed torem ruchu pieszej (tak: punkt 6.3 Wniosków Opinii - s. 14),

które to wnioski Sąd całkowicie pominął, podczas gdy z wniosków tych należało wywieść, iż Powódka przyczyniła się do zajścia przedmiotowego zdarzenia w co najmniej 30 % (jak wnioskował pozwany) natomiast Sąd arbitralnie przyjął jedynie, iż to kierujący pojazdem D. (...) naruszył zasady ruchu drogowego (tak: punkt 6.1 Wniosków Opinii - s. 14), co jest jednak obarczone błędem logicznym albowiem przyjęcie, iż nawet kierujący pojazdem D. (...) naruszył niektóre zasady ruchu drogowego nie stanowi o braku odpowiedzialności Powódki, gdyż przyjęcie wniosku z pkt. 6.1 ww. Opinii – nie wyklucza na zasadzie alternatywy rozłącznej, iż również Powódka miała wpływ na zajście zdarzenia z dnia 13 sierpnia 2007 r. z uwagi na okoliczność, iż to Powódka weszła na jezdnię w taki sposób, iż kierujący pojazdem D. (...) nie miał technicznej możliwości zatrzymania pojazdu przed pieszą (pkt. 6.3. Opinii), a nadto – kierujący pojazdem D. (...) nie przekroczył dozwolonej prędkości (pkt. 6.2. Opinii) co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych, iż powódka nie przyczyniła się do przedmiotowego zdarzenia,

2. naruszenie przepisu prawa procesowego tj. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez ustalenie, iż zachowanie Powódki nie miało żadnego wpływu na zdarzenie z dnia 13 sierpnia 2007 r. tj. poprzez dokonanie ustaleń ex officio pomimo faktu, iż orzeczenie to wymagało wiadomości wysoko specjalistycznych i pomimo tego, iż w sprawie wydana została rzetelna, logiczna i zupełna opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych - mgr A. J. z dnia 3 lutego 2017 r., zgodnie z której wnioskami:

a. przeprowadzone badania nie wykazały, aby kierujący samochodem D. (...) przekroczył dozwoloną prędkość w miejscu zdarzenia (tak: punkt 6.2 Wniosków Opinii - s. 14),

b. na podstawie analizy akt sprawy II C 408/13 oraz wykonanych obliczeń można wskazać, że piesza weszła na jezdnię drogi w bezpośredniej odległości przed jadącym samochodem marki D. (...), a kierujący, poruszający się przedmiotowym samochodem nie miał technicznej możliwości zatrzymania pojazdu przed torem ruchu pieszej (tak: punkt 6.3 Wniosków Opinii - s. 14),

co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych, iż Powódka nie przyczyniła się do przedmiotowego zdarzenia,

3. naruszenie prawa materialnego tj. art. 362 k.c. poprzez jego niezastosowanie i pominięcie w ustaleniach okoliczności, iż powódka w co najmniej 30 % przyczyniła się do powstałej szkody, bowiem jak wynika z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych - mgr A. J. z dnia 3 lutego 2017 r.:

a. przeprowadzone badania nie wykazały, aby kierujący samochodem D. (...) przekroczył dozwoloną prędkość w miejscu zdarzenia (tak: punkt 6.2 Wniosków Opinii - s. 14),

b. na podstawie analizy akt sprawy II C 408/13 oraz wykonanych obliczeń można wskazać, że piesza weszła na jezdnię drogi w bezpośredniej odległości przed jadącym samochodem marki D. (...), a kierujący poruszający się przedmiotowym samochodem nie miał technicznej możliwości zatrzymania pojazdu przed torem ruchu pieszej (tak: punkt 6.3 Wniosków Opinii - s. 14),

które to okoliczności wpływają niewątpliwie na rozmiar powstałej szkody i z tego względu winny wpłynąć na mieć istotny wpływ przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia,

4. naruszenie prawa materialnego tj. art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 322 k.p.c. poprzez uznanie, iż łączna kwota 31.000 zł tytułem zadośćuczynienia (z uwzględnieniem 6.000 zł wypłaconych na etapie likwidacji) oraz kwota 1.879 zł tytułem odszkodowania są kwotami odpowiednimi celem zrekompensowania powódce krzywdy i szkody doznanej w związku z przedmiotowym wypadkiem, podczas gdy biorąc pod uwagę okoliczności faktyczne zdarzenia, a przede wszystkim przyczynienie powódki do powstałej szkody w wysokości co najmniej 30 %, przyznanie zadośćuczynienia oraz odszkodowania w kwotach zasądzonych wyrokiem nie powinno mieć miejsca,

5. naruszenie prawa materialnego tj. art. 13 oraz art. 14 pkt. 1 a) Ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. poprzez ich niezastosowanie, a z których to przepisów wynika, iż pieszy obowiązany jest zachować szczególną ostrożność oraz iż zabrania się wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd, w tym również na przejściu dla pieszych, co doprowadziło do niezasadnego pominięcia przyczynienia powódki do zaistnienia przedmiotowej szkody,

6. naruszenie prawa materialnego tj. art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. poprzez ustalenie daty początkowej naliczania roszczenia odsetkowego na dzień inny niż dzień wyrokowania, podczas gdy wysokość przedmiotowych świadczeń została ustalona dopiero przez Sąd, a Pozwany nie dopuścił się opóźnienia.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powódka złożyła odpowiedź na apelację, w której wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest bezzasadna.

W pierwszej kolejności rozważeniu podlegały zarzuty dotyczące dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych oraz naruszenia przepisów proceduralnych, albowiem ocena prawidłowości zastosowanych przepisów prawa materialnego może zostać dokonana jedynie po uprzednim stwierdzeniu, że ustalenia faktyczne zostały dokonane w oparciu o poprawnie zastosowane przepisy prawa procesowego.

Podniesione przez pozwanego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 278 § 1 k.c. były całkowicie chybione, ponieważ skarżący w istocie nie zarzucali Sądowi Rejonowemu przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. Dla skuteczności podniesionego zarzutu nie jest też wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (zob. wyrok SA w Poznaniu z 21.05.2008 r., I ACa 953/07, LEX nr 466440). Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Skarżący na takie uchybienia nie wskazał.

Wskazać należy, że zarzuty pozwanego Towarzystwa dotyczyły w gruncie rzeczy nieprawidłowego zastosowania przepisów, bądź ich niewłaściwej wykładni, tj. art. 362 k.c. dotyczącego kwestii przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody oraz ustawy Kodeks drogowy – Prawo o ruchu drogowym, a tego rodzaju zarzuty należy uznać za zarzuty naruszenia prawa materialnego, do których Sąd Okręgowy odniesie się w dalszej części uzasadnienia. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że zgodnie z treścią art. 278 § 1 k.p.c. dowód z opinii biegłego przeprowadza się w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych, czyli takich, które wykraczają poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych. W przedmiotowej sprawie rolę biegłego była rekonstrukcja przebiegu wypadku drogowego, do którego doszło w dniu 13 sierpnia 2007 r., nie jest zaś dopuszczalne zlecenie biegłemu dokonania oceny prawnej zdarzeń w zakresie przyczynienia się poszkodowanej do powstałej szkody, ponieważ subsumpcją stanu faktycznego pod przepisy prawa materialnego zajmuje się wyłącznie sąd.

Sąd Okręgowy podziela ocenę prawną dochodzonego przez powódkę roszczenia dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny.

Zarzut skarżącego dotyczący naruszenia prawa materialnego – art. 362 k.c. w zakresie ustalenia przyczynienia się powódki do powstania szkody w wysokości 30%. Sąd Odwoławczy uznał za całkowicie chybiony.

Zgodnie z treścią art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody ma miejsce wówczas, gdy szkoda jest skutkiem nie tylko zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy innego podmiotu, ale także zachowania się samego poszkodowanego (wyrok SN z 20.06.1972 r. II PR 164/72, LEX nr 7098). Przyczynienie się w ujęciu art. 362 k.c. oznacza, że pomiędzy zachowaniem poszkodowanego, a szkodą istnieje adekwatny związek przyczynowy. Wina lub oczywista nieprawidłowość po stronie poszkodowanego podlegają uwzględnieniu przy ocenie, czy i w jakim stopniu przyczynienie się uzasadnia obniżenie odszkodowania. Przyczynienie poszkodowanego dotyczy także odpowiedzialności na zasadzie ryzyka, wynikającej z przepisów art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c., będącej szczególnym rodzajem obiektywnej odpowiedzialności ciężącej na posiadaczach mechanicznych pojazdów komunikacyjnych poruszanych za pomocą sił przyrody. Odpowiedzialność ta nie uzasadnia nałożenia obowiązku naprawienia szkody w pełnym zakresie na posiadacza pojazdu mechanicznego (ubezpieczyciela), jeżeli przyczyna szkody jest mieszana i jej powstanie pozostaje częściowo w normalnym związku przyczynowym z zachowaniem się poszkodowanego, dotkniętym obiektywną nieprawidłowością lub niezgodnością z powszechnie przyjętymi sposobami postępowania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 czerwca 2015 r. I ACa 166/15, LEX 1789974).

W tym zakresie Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że nie może być mowy o przyczynieniu się powódki do zaistniałego zdarzenia, co słusznie ocenił Sąd I instancji. Okoliczności wypadku drogowego, do którego doszło w dniu 13 sierpnia 2007 r.. Zgodnie z art. 26 ust. 6 kodeksu drogowego – prawo o ruchu drogowym kierujący pojazdem jest obowiązany zachować szczególną ostrożność przy przejeżdżaniu obok oznaczonego przystanku tramwajowego nieznajdującego się przy chodniku. Jeżeli przystanek nie jest wyposażony w wysepkę dla pasażerów, a na przystanek wjeżdża tramwaj lub stoi na nim, kierujący jest obowiązany zatrzymać pojazd w takim miejscu i na taki czas, aby zapewnić pieszemu swobodne dojście do tramwaju lub na chodnik. W związku z powyższym całkowicie chybiona jest argumentacja strony skarżącej, że sprawca zdarzenia jechał z dozwoloną prędkością i nie miał możliwości zatrzymania pojazdu przed torem ruchu pieszej, albowiem powinien on w ogóle zatrzymać pojazd przed przystankiem, na którym stał tramwaj, co w sprawie stanowi okoliczność bezsporną.

Z powyższego wynika, że również chybiony jest również zarzut pozwanego dotyczący naruszenia art. 13 oraz art. 14 pkt 1 a) kodeksu drogowego – prawo o ruchu drogowym, albowiem powódce nie można przypisać naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, albowiem to sprawca wypadku był bezwzględnie zobowiązany do zachowania szczególnej ostrożności i zatrzymania pojazdu oraz ustąpienia pierwszeństwa pieszym idącym w kierunku tramwaju, który znajdował się na przystanku.

Wreszcie należy wskazać, że również nie zasługuje na uwzględnienie zarzuty naruszenia art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 322 k.p.c., bowiem Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, jako w pełni uzasadnione przyznanie powódce łącznej kwoty 31.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwota 1.879 zł tytułem odszkodowania. Obie wskazane wartości znajdują pełne uzasadnienie w całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, szerzej do tej kwestii Sąd Rejonowy odniósł się w swoim uzasadnieniu, przy rozstrzygnięciu i nie ma potrzeby powielania raz jeszcze przywołanej argumentacji w przedmiocie ustalenia kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania, którą to Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje, jako własną. Nie może być również mowy o tym, że przyznane powódce kwoty roszczeń mogą prowadzić do jej wzbogacenia, ani też o tym, że powódka przyczyniała się do powstałej szkody, co zostało już omówione w powyższej części uzasadnienia.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia przepisów art. 481 k.c. w zw. z 455 k.c. i 363 § 2 k.c. należy wskazać, że w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty roszczenia od dnia

wyrokovania. Pozwany miał możliwość wykonania zobowiązania wraz z wezwaniem do jego spełnienia, co nastąpiło najpóźniej w dniu 26 kwietnia 2012 r., w którym pozwany znalazł już treść pismnego wezwania do zapłaty skierowanego do niego przez powódkę, natomiast w przypadku kwoty 1.500 zł tytułem odszkodowania od dnia 20 września 2017 r., kiedy zostało mu doręczone pismo rozszerzające powództwo w tym zakresie. Zatem, skoro roszczenie uznane zostało przez Sąd pierwszej instancji za uzasadnione, pozwany nie wykonując zobowiązania od dnia następnego po dniu, kiedy dowiedział się o roszczeniu powódki pozostawał w opóźnieniu, co z kolei uzasadnia zasądzenie od dnia następnego od upływu wyżej wskazanych dat odsetek od zasądzzonego roszczenia. Stanowisko to znajduje oparcie w orzecznictwie, w którym prezentowany jest pogląd, że jeżeli pozwany został wezwany do zapłaty poprzez doręczenie mu wezwania do spełnienia świadczenia, a żądanie w nim zawarte było wówczas usprawiedliwione, choćby tylko w części, to brak jest podstaw do kwestionowania oceny, że pozwany pozostawał w opóźnieniu z zapłatą od momentu doręczenia mu wezwania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2006 r., sygn. akt V CSK 266/06, LEX nr 276339).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015 r. poz. 1800) zasądzając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w apelacji.